

65 yaşında olan

Louis Armstrong hâlâ caz kralı

Caz için «gençlerin müziği» denmiştir. Fakat kısa bir süre önce 65 inci doğum gününü kutlamış olan bir trompetçi, 50 yıldır müzik alanında olmasına rağmen hâlâ caz kralıdır. Bu trompetçi, yüzyılın başlarında Amerika'nın güney limanlarından New Orleans'da cazla birlikte büyüdükları söylenen, taklit edilemeyen Louis Armstrong'du. Caz'ın kendisi gibi, Armstrong'un şöhreti de buradan Amerika'ya ve oradan da dünyaya yayılmıştır.

Armstrong yaşına rağmen muazzam canlılığından ve dinleyiciyi teshirden çok az bir şey kaybetmiş. Samimi ve sıcak şahsiyeti, mizah kabiliyeti ve hatta müzik hakkındaki sözleri dinleyicilerinin sevgisini devam ettirmektedir.

Louis Armstrong 9 Temmuz 1900'de New Orleans'da dünyaya gelmiştir. Babası bir terebentin fabrikasında annesi de evlerde çalışıyorlardı. Çocukluğu sırasında New Orleans'da 100'den fazla zenci topluluğu vardı ve her yerde müzik işitilirdi. 11 yaşın-

da iken üç çocukla birlikte sokaklarda caz şarkıları söylüyorlardı. Kullandığı ilk enstrüman bir püro kutusu, boyun olarak kullandığı bir parça tahta ve birkaç tellerden yaptığı bir «gitar» idi.

Armstrong'un ilk müzik eğitimi, kendisine kulaktan kornet çalmasını öğreten Bunk Jones tarafından verilmişti. Meşhur trompetçi Joe Oliver'in de önemli etkisi olmuştur. Oliver trompet dersleri yanında Armstrong'u nota okumağa da teşvik etmiştir. Armstrong Oliver'in çalıştığı gece kulübündeki toplulukta, zaman zaman onun yerini almış, ve 1917'de Oliver Chicago'ya gidince toplulukta onun yerine geçmişti.

Beş yıl sonra Oliver artık kendine isim yapmış olan Armstrong'u Chicago'ya çağırılmış ve ona ikinci korneti vermişti. Bundan sonra da şöhret kapıları Armstrong'a açılmıştı.

O yıllarda Chicago Amerika'nın caz başkenti olmaktadır ve oradaki caz toplulukları her tarafta aranıyor. Armstrong'da 1924 de New York'ta bir iş ka-

bul etmiş de doldurduğu bir kaç plaktan başka büyük bir başarı elde edememişti.

1925'te Chicago'ya dönüşünden sonra şöhreti çok çabuk yayıldı. Korneti bırakıp trompet çalmaya ve plâk doldurmaya başladı. Bu arada solo trompet ve sözlerle de başlamış ve bir çok cazcı üzerinde etkisi hissedilir bir hale gelmişti.

1929'da tekrar New York'a gittiğinde şöhreti kendinden evvel oraya erişmişti. Plâkları ise onu Avrupa'ya tanıtmıştı. 1932 de Londrayı ziyaretinden sonra bir çok ülkeye «müzik elçisi» olarak gitmişti. 1933 - 34 yılında Avrupa'nın pek çok şehirlerini, İkinci Dünya Savaşından sonra da dünyanın diğer bölgelerini ziyaret etmişti.

Armstrong 45 yıldan beri caz dünyasında başta gelmektedir, fakat dinleyiciyi teshir kabiliyetinden hiç bir şey kaybetmemiştir. Nerede olursa olsun, Armstrong sadece trompeti ile değil, samimi ve sıcakkanlı şahsiyeti ile de dinleyiciyi teshir etmektedir. Hem artist hem de insan olarak bu kadar sevilen sanatkar azdır. ZAFER C

ZAFER (4.12.65) 855-3